

Politieverordening van 24 juli 2020 betreffende aanvullende lokale maatregelen in de strijd tegen het coronavirus COVID-19

Feiten en context

Naar aanleiding van de zeer snelle verspreiding van het coronavirus COVID-19 in België en de naburige landen werd op 13 maart 2020 beslist om in België dringende maatregelen te nemen, die ondertussen verstrengd en opnieuw versoepeld werden. De maatregelen werden getroffen om de verspreiding van de epidemie tegen te gaan ter bescherming van de openbare gezondheid.

Door het invoeren van de diverse Ministeriële besluiten houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, daalden de cijfers van het aantal besmettingen met COVID-19 gestaag.

Sedert medio juli 2020 nemen de cijfers inzake de besmettingen met het coronavirus COVID-19 opnieuw toe. De stad Antwerpen is één van de Vlaamse gemeenten waar de cijfers het sterkst stijgen, in die zin dat van een lokale heropflakking wordt gesproken. Uit de cijfers van Sciensano blijkt immers dat de regio Antwerpen de laatste week een toename kende van het aantal besmettingen, en dat in het bijzonder de stad Antwerpen een toename kende van 328 nieuwe besmettingen met het coronavirus COVID-19. De toestand is ernstig en zorgwekkend.

Naar aanleiding van deze zeer snelle evolutie van de situatie in de stad Antwerpen en om de verdere toename van het coronavirus COVID-19 in te dijken werd beslist om in aanvulling van de federale maatregelen een aantal bijkomende maatregelen op te leggen inzake:

- (1) het invoeren van een registratieplicht voor inrichtingen die behoren tot de horecasector;
- (2) het bedekken van de mond en neus door een masker op alle openbare markten (met inbegrip van de brocante- of rommelmarkten), kermissen en in publiek toegankelijke ruimten;
- (3) een verbod op hoog risicovol consumptiegedrag, zoals het delen van (alcoholische) dranken en het verbod op gebruik van een waterpijp in publiek toegankelijke inrichtingen en in de openbare ruimte ;
- (4) een verbod op het verkopen van alcohol voor meeneem-gebruik tussen 22.00 uur en 07.00 uur; en
- (5) het beperken van samenscholingen in de openbare ruimte tot 10 personen met uitzondering van samenscholingen in strikt gezinsverband of wanneer de voorgeschreven minimale veiligheidsafstand van 1,5 meter strikt en voortdurend in acht genomen wordt, en dit onverminderd de federale maatregelen inzake evenementen.

Dit teneinde de veiligheid en gezondheid van iedereen in de stad Antwerpen zo goed mogelijk te kunnen verzekeren en een verdere verspreiding van de epidemie tegen te gaan.

De prioritaire doelstelling van deze maatregelen is de bescherming van de volksgezondheid.

Juridische grond

Overeenkomstig artikel 135, §2 van de Nieuwe Gemeentewet zijn gemeenten bevoegd om te voorzien, ten behoeve van de inwoners, in een goede politie, met name over de zindelijkheid, de gezondheid, de veiligheid en de rust op de openbare wegen en plaatsen en in openbare gebouwen.

Meer bepaald worden volgende zaken van politie aan de waakzaamheid en het gezag van de gemeenten toevertrouwd: het nemen van passende maatregelen om rampen en plagen, zoals brand, epidemieën en epizoötieën te voorkomen en het verstrekken van de nodige hulp om ze te doen ophouden.

Deze politieverordeningen kunnen voorzien in sancties zoals bepaald door de gemeenteraad in de code van politiereglementen.

Regelgeving bevoegdheid

De burgemeester is bevoegd inzake de algemene administratieve politie.

Overeenkomstig artikel 133 van de Nieuwe Gemeentewet is de burgemeester belast met de uitvoering van de wetten, de decreten, de ordonnanties, de verordeningen en de besluiten van de Staat, de Gewesten, de Gemeenschappen, de Gemeenschapscommissies, de provincieraad en de bestendige deputatie van de provincieraad.

Overeenkomstig artikel 134, §1 van de Nieuwe Gemeentewet kan de burgemeester politieverordeningen maken in geval van oproer, kwaadwillige samenscholing, ernstige stoornis van de openbare orde of andere onvoorziene gebeurtenissen, waarbij het geringste uitstel gevaar of schade zou kunnen opleveren voor de inwoners. Deze verordening vervalt dadelijk, indien zij door de raad in de eerstvolgende vergadering niet wordt bekrachtigd.

Overeenkomstig artikel 63 van het Decreet Lokaal Bestuur is de burgemeester bevoegd voor dringende politieverordeningen.

Overeenkomstig artikel 62, §1 van het Reglement voor openbare markten kan de burgemeester bijkomende maatregelen treffen of afwijkende voorwaarden opleggen indien de openbare orde dat vereist.

Argumentatie

De burgemeester is verantwoordelijk voor de openbare gezondheid, veiligheid en rust in de stad Antwerpen en beroept zich op artikel 135, §2 van de Nieuwe Gemeentewet, dat onder meer zegt dat de gemeenten bevoegd zijn om de openbare gezondheid te bewaken, onder andere door het nemen van passende maatregelen om rampen en plagen, zoals brand, epidemieën en epizoötieën te voorkomen en het verstrekken van de nodige hulp om ze te doen ophouden.

Het coronavirus COVID-19 is sinds 11 maart 2020 door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gekwalificeerd als een pandemie. Het risico op besmetting verkleint door meer dan anderhalve meter afstand te houden van andere personen, het gezicht zo weinig mogelijk aan te raken en aandacht te hebben voor een goede handhygiëne. Naar aanleiding van een verdere toename van het virus werd op 13 maart 2020 reeds beslist om in België dringende maatregelen te nemen, die ondertussen verstrengd en opnieuw versoepeld werden. De

maatregelen werden getroffen om de verspreiding van de epidemie tegen te gaan ter bescherming van de openbare gezondheid.

Nadat de cijfers inzake besmettingen met het coronavirus COVID-19 gestaag daalden, is sedert medio juli 2020 weer een ernstige toename te merken van het aantal besmettingen, onder meer in de stad Antwerpen. Derhalve is het aangewezen om een aantal bijkomende maatregelen in te voeren als volgt:

- (1) het invoeren van een registratieplicht voor inrichtingen die behoren tot de horecasector

Het Ministerieel Besluit houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken van 30 juni 2020 voerde in artikel 5 een aantal maatregelen in waaraan de horecasector zich dient te houden. De stad Antwerpen heeft zelf deze richtlijnen vertaald voor de horecasector (<https://www.ondernemeninantwerpen.be/nieuws/je-horecazaak-heropent-volg-deze-richtlijnen>).

Deze maatregelen blijven onverminderd van kracht.

De toename in het aantal besmettingen met het coronavirus COVID-19 op het grondgebied van de stad Antwerpen maakt het noodzakelijk dat deze maatregelen strikt nageleefd worden door horeca-uitbaters. De navolging van de maatregelen wordt strikt opgevolgd binnen het bestaande kader.

Daarnaast zal een registratieplicht ingevoerd worden voor de inrichtingen die behoren tot de horecasector. De registratieplicht wordt ingevoerd om een overzicht te behouden van de klanten die de horeca-uitbating hebben bezocht met het doel een adequate contact tracing mogelijk te maken. Er dient dagelijks een dagoverzicht opgemaakt te worden waarbij elke klant onmiddellijk moet geregistreerd worden met zijn naam en voornaam, zijn adres, zijn telefoonnummer of e-mailadres, het tafelnummer/ de plaats evenals het uur van aankomst en het uur van vertrek. De naam van de horecazaak moet duidelijk op dit dagoverzicht vermeld worden. De horecaondernemers mogen deze gegevens enkel gebruiken voor de doeleinden zoals vermeld in deze politieverordening.

Deze registraties moeten:

- steeds actueel zijn;
- 4 weken worden bijgehouden; en
- op eerste verzoek worden overhandigd aan de daartoe bevoegde diensten.

De horecaondernemer is vrij om de wijze waarop hij deze registratie uitvoert, te organiseren (digitaal, op papier,...) en dient de verkregen gegevens op een veilige, beschermde manier te bewaren. De verkregen gegevens moeten na vier weken vernietigd worden.

- (2) het bedekken van de mond en neus door een masker op alle openbare markten (met inbegrip van de brocante- of rommelmarkten), kermissen en in publiek toegankelijke ruimten

Bij besluit van 3 juli 2020 besliste de burgemeester dat de openbare markten, mits een aantal voorwaarden, opnieuw konden doorgaan zonder beperking van het aantal kramen.

Er werden heel wat organisatorische maatregelen genomen om de bezoekers van de markten ertoe aan te zetten de voorgeschreven social distance van 1,5 meter te respecteren en de openbare veiligheid op de markten te garanderen. Op bepaalde plaatsen bleek een nauwe doorgang echter onvermijdelijk te zijn, hetgeen ook typerend is bij de organisatie van markten. Daarnaast trekken vele markten een groot aantal bezoekers aan hetgeen het respecteren van de noodzakelijke 'social distancing' bemoeilijkt. Tijdens de voorbije markten kon dan ook vastgesteld worden dat de 'social distancing' van 1,5 meter niet steeds gerespecteerd kon worden.

Het niet respecteren van de social distance en dit op een plaats waar veel mensen samenkomen, verhoogt het risico op de verspreiding van het coronavirus COVID-19.

Het coronavirus COVID-19 verspreidt zich zeer snel door middel van speeksel. Het coronavirus COVID-19 verspreidt zich van mens tot mens via kleine druppeltjes die onder andere bij hoesten en niezen vrijkomen. Via die druppeltjes komt het virus terecht in de lucht, op voorwerpen en op oppervlakken. Wie deze druppeltjes inademt of via de handen in de mond, neus of ogen binnenkrijgt, kan besmet raken met het virus. Het risico op besmetting verkleint aanzienlijk door meer dan anderhalve meter afstand te houden van andere personen, hetgeen op markten moeilijk blijkt te zijn omwille van de omvang ervan, de hoge bezoekersaantallen en/of de nauwe doorgangen op sommige plaatsen.

Teneinde de openbare gezondheid te vrijwaren zijn bijkomende maatregelen noodzakelijk.

Het risico op een snelle verspreiding van het coronavirus COVID-19 wordt aanzienlijk beperkt door het bedekken van de neus en de mond met een masker of een gelijkwaardig alternatief in stof. Dit voorkomt dat de kleine druppeltjes speeksel die drager zijn van het virus in de lucht terecht komen en personen in de nabije omgeving besmetten.

Volgens de voorschriften van het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken zijn enkel de marktkramers en hun personeel verplicht om de neus en mond te bedekken. De voorbije markten toonden echter aan dat ook tussen bezoekers onvoldoende afstand kon worden bewaard.

Teneinde de openbare gezondheid te beschermen besloot de burgemeester bij besluit van 17 juli 2020 (2020_BB_00221) dat de bezoekers van de weekendmarkten op zaterdag en zondag op de Oudevaartplaats en omgeving vanaf 18 juli 2020 verplicht zijn een mondmasker te dragen.

Deze verplichting wordt nu uitgebreid naar alle openbare markten op het grondgebied van de stad Antwerpen.

De situatie op de kermissen is in grote mate gelijk aan die op de openbare markten. Ook daar is de kans op samenkomen van veel bezoekers groot en kan 'social distancing' niet altijd gegarandeerd worden. De burgemeester besluit derhalve dat ook op alle kermissen op het grondgebied van de stad Antwerpen bezoekers verplicht zijn de mond en de neus te bedekken met een masker.

In aanvulling op artikel 21bis van het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, gewijzigd door het Ministerieel Besluit van 10 juli 2020, is eenieder vanaf de leeftijd van 12

jaar eveneens verplicht om de mond en de neus te bedekken met een masker of elk ander alternatief in stof en dit in alle publiek toegankelijke ruimten, tenzij men neerzit om voeding of drank te consumeren of deelneemt aan een statische activiteit waarbij de regels inzake 'social distancing' strikt en voortdurend worden gerespecteerd.

Onder publiek toegankelijke ruimten worden begrepen:

- de publiek toegankelijke delen van alle overheidsgebouwen;
- alle publiek toegankelijke inrichtingen;
- de (pop-up) containerparken; en
- de inrichtingen zoals bedoeld in artikel 21bis van het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, ook al vinden de activiteiten plaats in openlucht.

Een publiek toegankelijke inrichting is elke inrichting of deel van een inrichting waar andere personen dan de exploitant en de personen die betrokken zijn bij de exploitatie, toegang kunnen hebben, ook als dit slechts eenmalig of sporadisch is. Dat betekent bijvoorbeeld dat de neus en mond bedekt moeten worden met een masker om in een horecagelegenheid het sanitair te bezoeken, bij een bezoek aan een stadsloket of politieboulevard of bij het betreden van een afhaal-eetgelegenheden.

- (3) een verbod op hoog risicovol consumptiegedrag en het verbod op gebruik van een waterpijp in publiek toegankelijke inrichtingen en in de openbare ruimte;

Hoog risicovol consumptiegedrag betekent het delen van recipiënten of hulpmiddelen voor het nuttigen van consumptiegoederen, zoals voedsel, drank of tabak.

Het coronavirus COVID-19 verspreidt zich zeer snel door middel van speeksel. Als een recipiënt zoals een fles of blikje van mond tot mond gaat, is er een groot risico dat het virus wordt overgedragen. Daarom is het absoluut verboden dat personen bijvoorbeeld (alcoholische) dranken of een (e-)sigaret met elkaar delen.

Om dezelfde reden wordt het gebruik van een waterpijp verboden in een publiek toegankelijke inrichting en in de openbare ruimte. Het risico op verspreiding van het virus is te groot. De WHO bevestigt dat het gebruik van een waterpijp extra risico's met zich meebrengt voor de verspreiding van het virus (<http://www.emro.who.int/tfi/know-the-truth/tobacco-and-waterpipe-users-are-at-increased-risk-of-covid-19-infection.html>).

Waterpijpen worden doorgaans in gezelschap gebruikt, waarbij de pijp van mond tot mond gaat. Het virus kan zo op het mondstuk terechtkomen, maar ook in de slang en binnenin de waterpijp. Wanneer de waterpijp niet geheel zorgvuldig wordt schoongemaakt na ieder gebruik, is er een uitermate hoog risico op verspreiding van het virus langs deze weg.

De gewone horeca-activiteiten mogen in een shishabar wel verdergezet worden, mits inachtneming van de algemeen geldende maatregelen zoals voorgeschreven door het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, gewijzigd door het Ministerieel Besluit van 10 juli 2020 en latere wijzigingen en de maatregelen opgelegd door deze verordening.

- (4) een verbod op het verkopen van alcohol voor meeneem-gebruik tussen 22.00 uur en 07.00 uur

In de strijd tegen het coronavirus COVID-19 is het respecteren van de 'social distancing' afstand van anderhalve meter cruciaal om de verspreiding van het virus tegen te gaan. Alcoholgebruik kan ontremmend gedrag veroorzaken, wat bijvoorbeeld tot gevolg kan hebben dat de 'social distancing' niet of minder in acht wordt genomen en dat er samenscholingen ontstaan. Daarnaast werd ook opgemerkt dat er verplaatsingsgedrag naar de openbare ruimte plaatsvindt na het sluitingsuur van de horeca om 01.00 uur. Om het risico op een versnelde verspreiding van het coronavirus COVID-19 door dergelijk gedrag in te perken, is een verbod op het verkopen van alcohol in de vorm van meeneem-gebruik tussen 22.00 uur en 07.00 uur 's morgens noodzakelijk. Dit verbod geldt onder meer voor nachtwinkels, tankstations en afhaalrestaurants.

- (5) het beperken van samenscholingen in de openbare ruimte tot 10 personen met uitzondering van samenscholingen in strikt gezinsverband of wanneer de voorgeschreven minimale veiligheidsafstand van 1,5 meter strikt en voortdurend in acht genomen wordt, en dit onverminderd de federale maatregelen inzake evenementen

Artikel 11 van het Ministerieel Besluit houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken van 30 juni 2020 bepaalt dat samenscholingen toegestaan zijn tot 15 personen, de zogenaamde 'bubbel'. Binnen de zogenaamde 'bubbel' moet de 'social distancing' niet gerespecteerd worden.

De stad Antwerpen kent een grote toename van het aantal besmettingen met het coronavirus COVID-19 sedert medio juli 2020. Vermits het risico op besmetting met het coronavirus COVID-19 verhoogt wanneer de 'social distancing' niet gerespecteerd wordt, dient het aantal personen waarmee men tegelijk mag samenkomen buiten het strikte gezinsverband te worden ingeperkt om dit besmettingsrisico terug te dringen. Het strikte gezinsverband dient te worden geïnterpreteerd als alle personen die voortdurend onder eenzelfde dak wonen. Het aantal personen dat mag samenkomen dient te worden beperkt tot tien personen wanneer deze samenschooling plaatsvindt in de openbare ruimte. Een uitzondering hierop vormen de samenkomsten binnen het strikte gezinsverband of wanneer de voorgeschreven minimale veiligheidsafstand van 1,5 meter strikt en voortdurend in acht kan genomen worden. Deze beperking geldt onverminderd en doet geen afbreuk aan de voorziene afwijkingsmogelijkheden in artikel 11 van het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, gewijzigd door het Ministerieel Besluit van 10 juli 2020 en latere wijzigingen.

Gezien elke vertraging van de invoering en handhaving van bovengenoemde maatregelen het risico op een stijging van het aantal besmettingen met het coronavirus COVID-19 verhoogt, is het voorzien van dwingende richtlijnen urgent en hoogdringend. De volgende bijeenkomst van de gemeenteraad kan niet worden afgewacht.

Om de naleving van deze voorschriften te kunnen afdwingen en de openbare veiligheid en

de openbare gezondheid maximaal te vrijwaren, is het wenselijk dat er bij overtredingen kan overgegaan worden tot het opleggen van een administratieve sanctie.

De burgemeester kondigt volgende politieverordening af:

Politieverordening

Artikel 1

§1. De burgemeester beslist dat in inrichtingen die behoren tot de horecasector bij het ontvangen van klanten het volgende geldt:

elke klant moet onmiddellijk geregistreerd worden met zijn naam en voornaam, zijn adres, zijn telefoonnummer of e-mailadres, het tafelnummer/ de plaats evenals het uur van aankomst en het uur van vertrek; en
deze registraties moeten:
steeds actueel zijn;
4 weken worden bijgehouden; en
op eerste verzoek worden overhandigd aan de daartoe bevoegde diensten.

De horecaondernemers mogen deze gegevens enkel gebruiken voor de doeleinden zoals vermeld in deze politieverordening en moeten ze op een veilige, beschermde manier bewaren. De verkregen gegevens moeten na vier weken vernietigd worden.

§2. De burgemeester bekrachtigt zijn besluit van 17 juli 2020 (2020_BB_00221) met betrekking tot de heropstart markten en kermissen COVID-19 - aanpassing heropstarten markten en kermissen - mondkemperplicht bezoekers voor weekendmarkten.

Artikel 8 van dit besluit wordt vervangen door:

“Bezoekers van alle openbare markten (met inbegrip van de brocante- of rommelmarkten) en kermissen zijn vanaf de leeftijd van 12 jaar verplicht om tijdens hun bezoek aan de markt of kermis de mond en de neus te bedekken met een masker of elk ander alternatief in stof. Wanneer het dragen van een masker of elk alternatief in stof niet mogelijk is omwille van aantoonbare medische redenen, mag een transparant, gezichtsbedekkend gelaatsscherm worden gebruikt.”

§3. De burgemeester beslist dat in publiek toegankelijke ruimten, zowel overdekt als in openlucht het bedekken van de mond en neus met een masker verplicht is vanaf de leeftijd van 12 jaar tenzij:

-) men neerzit om voeding of drank te consumeren; of
-) er sprake is van een statische activiteit waarbij de afstand van 1,5 meter strikt en voortdurend gerespecteerd wordt.

Onder publiek toegankelijke ruimten worden begrepen:

de publiek toegankelijke delen van alle overheidsgebouwen;
alle publiek toegankelijke inrichtingen;
de (pop-up) containerparken; en
de inrichtingen zoals bedoeld in artikel 21bis van het Ministerieel Besluit van 30 juni 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, ook al vinden de activiteiten plaats in openlucht.

§4. De burgemeester beslist dat hoog risicovol consumptiegedrag (in casu het delen van recipiënten of hulpmiddelen voor het nuttigen van consumptiegoederen, zoals voedsel, drank

of tabak) alsmede het gebruik van een waterpijp verboden is in de openbare ruimte. Het gebruik van een waterpijp is tevens verboden in een publiek toegankelijke inrichting.

§5. De burgemeester beslist dat het verboden is om alcohol voor meeneem-gebruik te verkopen tussen 22.00 uur en 7.00 uur.

§6. De burgemeester beslist over te gaan tot het beperken van samenscholingen in de openbare ruimte tot 10 personen met uitzondering van samenscholingen in strikt gezinsverband of wanneer de voorgeschreven minimale veiligheidsafstand van 1,5 meter strikt en voortdurend in acht kan genomen worden, en dit onverminderd de federale maatregelen inzake evenementen.

Artikel 2

De burgemeester beslist dat deze verordening onmiddellijk uitvoerbaar is en in werking treedt vanaf zaterdag 25 juli 2020 en dit voor onbepaalde duur.

Artikel 3

De burgemeester beslist dat Politiezone Antwerpen en de stadsdiensten belast zijn met het toezicht op de naleving van deze verordening.

Artikel 4

De niet-naleving van deze verordening wordt bestraft met de voorziene administratieve sancties in artikel 4, §1 van de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties en artikel 712 en volgende van de code van politiereglementen.

Artikel 5

Tegen deze beslissing kan beroep worden ingesteld door binnen de zestig (60) dagen na ontvangst, een verzoekschrift tot schorsing of vernietiging in te dienen bij de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het ondertekende verzoekschrift kan per aangetekende zending aan de griffie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33, 1040 Brussel worden gericht of elektronisch via <http://eproadmin.raadvst-consetat.be>.

Gedaan te Antwerpen op 24 juli 2020

Voor de algemeen directeur
bij machtiging van 18 december 2018
de bedrijfsdirecteur

Bart Bruelemans

de burgemeester

Bart De Wever